

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНІЙ УНІВЕРСИТЕТ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання курсової роботи
з дисципліни **«Економіка та організація виробництва»**
для студентів напряму підготовки
6.050201 “Системна інженерія”
професійне спрямування “Комп’ютерні системи управління
рухомими об’єктами (за видами транспорту)”
для денної та заочної форм навчання

Харків 2013

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНІЙ УНІВЕРСИТЕТ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання курсової роботи
з дисципліни **«Економіка та організація виробництва»**
для студентів напряму підготовки
6.050201 “Системна інженерія”
професійне спрямування “Комп’ютерні системи управління
рухомими об’єктами (за видами транспорту)”
для денної та заочної форм навчання

Затверджено методичною
радою університету
протокол № __ від _____

Харків 2013

Укладач: доц. Лаврова Ю.В.
Кафедра економіки підприємства

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Економіка та організація виробництва» належить до циклу нормативних дисциплін підготовки бакалаврів в галузі знань 0502 «Автоматика та управління», з напрямку підготовки 6.050201 «Системна інженерія», професійне спрямування «Комп'ютерні системи управління рухомими об'єктами (за видами транспорту)».

Курсова робота має навчально-дослідний характер.

Метою курсової роботи є поглиблення та закріплення знань студентів з економіки та організації господарської діяльності підприємства.

Задачею курсової роботи є застосування практичних навичок при виконанні розрахунків економічних показників.

Курсова робота має наступні розділи:

Вступ.

1. Визначення собівартості продукції за елементами. Розрахунок фінансових результатів господарської діяльності.

2. Дослідження товару і положення підприємства.

Висновок.

Список літератури.

Додатки.

Для написання індивідуальної курсової роботи студент повинен вміти: самостійно опрацьовувати літературні джерела, узагальнювати та систематизувати теоретичні матеріали; користуватися законодавчою, нормативною, довідковою, звітною документацією; застосовувати методи економічного аналізу для вирішення аналітичних завдань.

В курсовій роботі студент повинен розв'язати наскрізну розрахункову вправу згідно індивідуального варіанту. Індивідуальні вихідні дані – це базовий варіант помножений на особовий коефіцієнт студента (**К**). Коефіцієнт (**К**) визначається за формулою: (номер студента за списком групи) $\times 0,01 + 1$.

У висновках містяться підсумки проведених студентом розрахунків, власні пропозиції та рекомендації. У додатках міститься фінансова звітність, ілюстративний матеріал виконаного завдання.

1. Визначення собівартості продукції і розрахунок фінансових результатів діяльності підприємства

Відкрите акціонерне товариство «Домашній текстиль» виробляє фірмову продукцію, що отримала найвищі сертифікати якості: ковдри розміром 205x140 см.; подушки розміром 70x70 см. У звітному році ціна реалізації однієї ковдри склала 320,54 (К) грн., Однієї подушки – 150,32 (К) грн. Ціна включає ПДВ.

Для шиття використовується натуральна тканина шириною 150 см., наповнювачем слугує синтапон – листи розміром 210x150 см. Витрати основних матеріалів на виробництво одиниці продукції представлені в табл. 1.1. – 1.2.

Таблиця 1.1 – Витрати основних матеріалів на виробництво ковдри

Найменування матеріалів	Кількість	Ціна, грн. (К)
тканина, м	4,14	22,5
наповнювач, лист	1	15
нитки, катушка	1	2,25
окантовочна стрічка, м	6,92	3

Таблиця 1.2 – Витрати основних матеріалів на виробництво подушки

Найменування матеріалів	Кількість	Ціна, грн. (К)
тканина, м	0,74	22,5
наповнювач, лист	0,3	15
нитки, катушка	0,5	2,25
окантовочна стрічка, м	2,82	3

Штатний розклад працівників підприємства з розміром їх місячних заробітних плат представлено в табл. 1.3.

Таблиця 1.3 – Штатний розклад працівників підприємства

Працівники	Кількість, осіб	Місячна заробітна платня, грн. (К)
закрійник-модельєр	4	1920
швачка	18	1800
прасувальник	2	1720
прибиральниця	1	1520
менеджер зі збуту	2	2600
бухгалтер	1	2920
директор	1	3120

У таблиці 1.3 представлена основна заробітна плата працівників підприємства. Основні робітники (закрійник-модельєр, швачка), допоміжні і обслуговуючі робочі (прасувальник, прибиральниця), а також збутовики знаходяться на погодинній оплаті. Додаткова заробітна плата для всіх категорій працівників складає 10% від основної. Нарахування на заробітну плату становлять 36,76% (відрахування єдиного соціального внеску).

Підприємство працює в одну зміну. Тривалість робочого дня – 8 годин, кількість робочих днів у році – 270. У середньому кількість робочих днів на місяць – 23.

У виробництві ковдр зайнято 10 швачок і 2 закрійника, у виробництві подушок – 8 швачок та 2 закрійника. Одна швачка за один робочий день шиє 3 ковдри або 5 подушок.

В загальновиробничі витрати підприємства входять:

1) витрати на оплату праці та відрахування на соціальне страхування обслуговуючих і допоміжних працівників;

2) знос малоцінних і швидкозношуваних предметів та інвентарю;

3) амортизація машин і устаткування;

4) витрати енергії для роботи машин та обладнання;

5) витрати мастильних і обтиральних матеріалів, запчастин для ремонту устаткування, цехові витрати.

До малоцінних та швидкозношуваних предметів належать предмети, що використовуються протягом не більше одного року або нормального операційного циклу, якщо він більше одного року, зокрема: інструменти, господарський інвентар, спеціальне оснащення, спеціальний одяг тощо.

Вихідні дані для розрахунку зносу МШП подано в табл. 1.4.

Таблиця 1.4 – Вихідні дані для розрахунку зносу МШП

Вид МШП та інвентарю	Кількість	Ціна, грн./од. (К)	Термін використання, років
ножиці для швачок	18	10,5	5
ножиці закрійника	4	90	2
голки, упаковка	200	7,5	1
праска	2	180	4
інший виробничий інвентар	-	600	2

Витрати на МШП та інвентар можна списувати таким чином:

- 1) списання витрат відразу ж при придбанні (термін служби – 1 рік);
- 2) списання 50% в момент придбання, 50% в момент ліквідації (термін служби близько 2 років);
- 3) рівномірний метод списання.

Вихідні дані для розрахунку витрат на електроенергію для роботи машин і устаткування представлені в табл. 1.5.

Таблиця 1.5 – Вихідні дані для розрахунку витрат на електроенергію для роботи машин

Вид обладнання	Час роботи, год./рік	Простій, год./рік	Споживання енергії, кВт/год.	Кількість обладнання
швейна машина	2160	100	0,5	18
оверлок	2160	100	0,4	2
комп'ютер	1890	150	0,15	1
праска	1620	50	1	2

При розрахунку витрат прийняти вартість однієї кіловат-години електроенергії рівною 1,25 грн.

Амортизація машин і устаткування становить 5393,5 (К) грн. на рік.

Витрати мастильних і обтиральних матеріалів, витрати на ремонт машин та цехові витрати – 61571,48 (К) грн. на рік.

Адміністративні витрати підприємства включають:

1) витрати на оплату праці та відрахування на соціальне страхування директора і бухгалтера;

2) витрати утримання, амортизацію, ремонт основних фондів загальногосподарського призначення, витрати на зв'язок і охорону – 8106,38 (К) грн. на рік.

Витрати на збут включають:

1) витрати на оплату праці та відрахування на соціальне страхування працівників, зайнятих збутом;

2) витрати на утримання, амортизацію, ремонт основних фондів, що використовуються для збуту продукції – 5957,64 (К) грн. на рік.

Протягом звітнього року на підприємство здійснило наступні господарські операції:

1) реалізовано два види тканини, яка не використовується у виробництві:

тканину 1 виду: ціна реалізації – 17,93 грн. за метр, ціна придбання – 20,1 грн. за метр, продано 206 метрів;

тканина 2 виду: ціна реалізації – 15,24 грн. за метр, ціна придбання – 18,09 грн. за метр, продано 110 метрів;

витрати на реалізацію – 15% від виручки;

2) отримано штрафів від інших підприємств за порушення розрахунково-платіжної дисципліни – 3421,4 (К) грн.;

3) списана безнадійна дебіторська заборгованість – 18800,6 (К) грн.;

4) отримані дивіденди по акціях інших підприємств і відсотки по державних облігаціях, що належить ВАТ «Домашній текстиль», – 4950 (К) грн.;

5) реалізована швейна машина за 2250 грн., Витрати на реалізацію склали 20% від виручки, балансова вартість машини – 1560 грн.

Чистий прибуток підприємства розподіляється на:

1) виплата дивідендів – 45%;

2) поповнення резервного капіталу – 25%;

3) нерозподілений прибуток – 30%.

Показники пасиву балансу підприємства на початок і кінець звітнього року представлені в табл. 1.6.

Таблиця 1.6 – Пасив балансу ВАТ «Домашній текстиль», тис. грн.

ПАСИВ	На поч. року	На кін. року
Власний капітал, в т.ч.		?
статутний капітал	1708,35	?
резервний капітал	1252,5	?
нерозподілений прибуток	313,5	?
Забезпечення майбутніх витрат і платежів	142,35	?
Довгострокові зобов'язання	109,815	136,89
Поточні зобов'язання	384,585	412,17
Доходи майбутніх періодів	879	1057,74
Разом баланс	-	-
	3081,75	?

На основі наведених вихідних даних необхідно визначити:

- 1) фінансові результати роботи підприємства у звітному році, заповнити форму № 2;
 - 2) величину дивідендів, розмір поповнення резервного капіталу та нерозподіленого прибутку;
 - 3) показники пасиву балансу підприємства на кінець року;
 - 4) рентабельність продажу продукції, рентабельність за собівартістю реалізованої продукції, розраховану за виробничою собівартістю;
 - 5) рентабельність капіталу підприємства.
- За результатами проведених розрахунків зробити висновки.

Методичні рекомендації

У вихідних даних для виконання розрахункового завдання курсової роботи представлений базовий варіант. Студенти розраховують завдання за своїми індивідуальними даними. Для отримання даних для розрахунків необхідно помножити вихідні цифри на поправочний коефіцієнт (К).

Розрахункову частину курсової роботи необхідно оформляти наступним чином: опис етапу розрахунків, формули розрахунків, економічний зміст показників, якщо необхідно – самі розрахунки, представлення результатів у таблиці, якщо необхідно – висновки.

Послідовність розрахунків рекомендується виконувати в наступному порядку.

Визначити річний випуск ковдр та подушок, використовуючи дані про продуктивність праці швачок та їх фонд робочого часу.

Розрахувати дохід від реалізації ковдр і подушок у звітному році, ПДВ і чистий дохід. Результати звести в табл. 1.7.

Табл. 1.7 – Доходи від реалізації продукції підприємства

Показники	Ковдри	Подушки	Всього
1. Дохід (виручка) від реалізації, грн.			
2. ПДВ, грн. ([1] / 6)			
3. Чистий дохід (виручка) від реалізації, грн. [1]-[2]			

Визначити величину прямих матеріальних витрат на виробництво одиниці виробу. (Табл. 1.8)

Табл. 1.8 – **Розрахунок затрат матеріальних витрат на виробництво однієї ковдри (подушки)**

Найменування матеріалів	Кількість	Ціна, грн.	Сума витрат, грн.
1.			
...			
Всього	-	-	

Розрахувати річні витрати матеріалів на виробництво продукції.

Визначити витрати на оплату праці з відрахуваннями на соціальне страхування основних виробничих працівників (Табл. 1.9).

Відрахування до Пенсійного фонду та у фонд Соціального страхування провадяться від суми основної та додаткової заробітної плати.

Таблиця 1.9 – **Витрати на оплату праці працівників, зайнятих у виробництві ковдр (подушок)**

Показники	Кількість, осіб	Оклад, грн.	Витрати на оплату праці за місяць, грн.	Витрати на оплату праці за рік, грн.
швачка				
закрійник				
разом основна зарплата	-	-		
додаткова зарплата	-	-		
сума осн. і доп. зарплати	-	-		
нарахування на зарплату	-	-		
разом витрат на оплату праці	-	-		

Визначити річні загальновиробничі витрати.

Для розрахунку витрат на оплату праці та відрахування на соціальне страхування обслуговуючих і допоміжних працівників використовувати шапку табл. 1.9.

Для визначення річної величини зносу малоцінних і швидкозношуваних предметів та інвентарю використовувати табл. 1. 10 і табл. 1. 11.

Для заповнення таблиці 1.11 необхідно самостійно обрати метод списання витрат на знос МШП виходячи з терміну їх служби. Загальна сума зносу розраховується в залежності від методу списання витрат. При рівномірному методі річна величина зносу визначається як відношення вартості МШП до терміну експлуатації. При списанні 50% вартості МШП в момент придбання, 50% в момент списання сума зносу визначається як відношення вартості МШП до «2». Якщо витрати списуються відразу при придбанні, то вся вартість МШП вважається зносом.

Таблиця 1.10 – Розрахунок витрат на придбання МШП і інвентарю

Вид МШП і інвентарю	Кількість, од.	Ціна, грн.	Загальна вартість, грн.
1.			
...			
Разом	-	-	

Таблиця 1.11 – Розрахунок величини зносу МШП і інвентарю

Вид МШП і інвентарю	Строк служби, років	Метод списання витрат	Загальна вартість зносу за рік, грн.
1.			
...			
Разом	-	-	

Розраховуються річні витрати на електроенергію.

Визначаються річні загальновиробничі витрати.

Визначається виробнича собівартість реалізованої продукції, робиться аналіз її структури. Для подальшого розрахунку рентабельності продукції необхідно розподілити загальновиробничі витрати між видами продукції пропорційно величині прямих матеріальних витрат (табл. 1.12). Зробити висновки про структуру витрат на виробництво продукції.

З використанням шапки табл. 1.9 визначаються витрати на оплату праці та відрахування на соціальне страхування загальногосподарського персоналу.

Розраховуються річні адміністративні витрати.

З використанням шапки табл. 1.9 розраховуються витрати на оплату праці та відрахування на соціальне страхування збутових працівників.

Визначаються річні витрати на збут.

Таблиця 1.12 – Розрахунок виробничої собівартості продукції підприємства

Стаття витрат	Ковдри		Подушки		Всього, грн.
	Сума, грн.	Питома вага, %	Сума, грн.	Питома вага, %	
матеріали					
основна зарплата					
додаткова зарплата					
відрахування на соціальні заходи					
загальновиробничі витрати					
Разом					

Розрахувати:

- інші операційні доходи;
- інші операційні витрати;
- інші доходи;
- інші витрати.

Визначити фінансові результати підприємства за звітний період, заповнити форму № 2 (додаток 1). Розрахунки фінансових результатів виробничо-господарської діяльності підприємства необхідно подавати в гривнях. Форма № 2 заповнюється в тисячах гривень.

При розрахунку податку на прибуток взяти до уваги, що отримані дивіденди і відсотки по цінних паперах, що належать підприємству, не входять до складу оподаткованого прибутку підприємства.

Обчислити величину дивідендів, розмір поповнення резервного капіталу і нерозподіленого прибутку.

Заповнити пасив балансу підприємства на кінець періоду.

Розрахувати рентабельність за собівартістю реалізованої продукції і рентабельність продажів окремо по ковдрах і по подушках і в цілому за всіма видах продукції.

Результати розрахунків звести в табл. 1.13. Зробити висновки.

Розрахувати рентабельність власного капіталу, інвестиційного капіталу і всіх активів підприємства. Розрахунки звести в табл. 1.14. Зробити висновки.

Таблиця 1.13 – Розрахунок показників рентабельності продукції підприємства

Показники	Ковдри	Подушки	Вся продукція
чистий дохід, грн.			
собівартість реалізованої продукції, грн.			
валовий прибуток, грн.			
рентабельність продажу продукції, %			
рентабельність за собівартістю реалізованої продукції, %			

Таблиця 1.14 – Показники рентабельності капіталу підприємства

Найменування показників	Значення показників, %
рентабельність власного капіталу	
рентабельність інвестиційного капіталу	
рентабельність всіх активів	

Рентабельність продажу продукції визначається за формулою:

$$R_{пп} = П_{рп} / Д_{п}, \quad (1.1)$$

де $R_{пп}$ – рентабельність продаж продукції, %.

$П_{рп}$ – валовий прибуток від реалізації продукції, тис. грн.

$Д_{п}$ – чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн.;

Рентабельність за собівартістю реалізованої продукції визначається на весь обсяг продукції та за окремими її видами за формулою:

$$R_{рп} = П_{рп} / С_{рп}, \quad (1.2)$$

де $R_{рп}$ – рентабельність виробничої собівартості продукції підприємства, %.

$С_{рп}$ – собівартість реалізованої продукції, тис. грн.

Коефіцієнт рентабельності всіх активів підприємства визначається за формулою:

$$P_a = \Pi_q / A, \quad (1.3)$$

де P_a – рентабельність усіх активів підприємства;

Π_q – чистий прибуток підприємства, тис. грн.;

A – середньорічна вартість активів підприємства, тис. грн.

Коефіцієнт рентабельності інвестованого капіталу розраховується за формулою:

$$P_{ik} = \Pi_q / K_i, \quad (1.4)$$

де P_{ik} – рентабельність інвестованого капіталу;

K_i – середньорічна величина інвестованого капіталу, тис. грн.

Коефіцієнт рентабельності власного капіталу розраховується за формулою:

$$P_{BK} = \Pi_q / K_B, \quad (1.5)$$

де P_{BK} – рентабельність власного капіталу;

K_B – середньорічна величина власного капіталу, тис. грн.

2. Дослідження товару і положення підприємства

Ситуаційний аналіз – один з етапів планування діяльності підприємства. Є ретельним аналізом внутрішнього і загального середовища фірми, в результаті якого визначаються її сильні і слабкі сторони, небезпеки і додаткові можливості. Результатом ситуаційного аналізу може бути вибір фірмою однієї з альтернатив розвитку: зростання, скорочення або об'єднання.

Для проведення ситуаційного аналізу зовнішньої діяльності необхідно визначити поняття макросередовища підприємства та його фактори, розглянути дані, зведені у табл. 2.1, описати ситуацію на ринку по нижче приведених пунктах, розрахувати дані, яких не вистачає, зробити висновки. Інформація про ситуацію на ринку, роботу підприємства та його конкурентів наведена у таблиці 2.1.

Таблиця 2.1 – Дані для аналізу ситуації на ринку

Показники	Одиниці виміру	Позначення	Розрахункова формула	Звіт	
				ковдри	подушки
місткість ринку (попит)	тис. грн.	С		12000 (К)	8000 (К)
пропозиція	тис. грн.	П	$D_{\text{підпр}} + \sum D_{\text{конк}}$?	?
співвідношення «С» і «П»			С/П	?	?
доходи:		Д	$Q_i \cdot C_i$		
підприємство	тис. грн.	$D_{\text{підпр}}$			
конкурент 1	тис. грн.	$D_{\text{к1}}$		2800 (К)	1653 (К)
конкурент 2	тис. грн.	$D_{\text{к2}}$		1900 (К)	1200 (К)
конкурент 3	тис. грн.	$D_{\text{к3}}$		1500 (К)	1300 (К)
частка ринку:		d	$D_i / C_i \cdot 100$		
підприємство	%	$d_{\text{підпр}}$	$D_{\text{підпр}} / C \cdot 100$?	?
конкурент 1	%	$d_{\text{к1}}$	$D_{\text{к1}} / C \cdot 100$?	?
конкурент 2	%	$d_{\text{к2}}$	$D_{\text{к2}} / C \cdot 100$?	?
конкурент 3	%	$d_{\text{к3}}$	$D_{\text{к3}} / C \cdot 100$?	?
незадоволений попит	%	$d_{\text{н}}$	$100 - \sum d_i$?	?
рівень цін:		Ц			
підприємство	грн.	$C_{\text{підпр}}$		320,5 (К)	150,3 (К)
конкурент 1	грн.	$C_{\text{к1}}$		340,5 (К)	120,3 (К)
конкурент 2	грн.	$C_{\text{к2}}$		248,5 (К)	155,3 (К)
конкурент 3	грн.	$C_{\text{к3}}$		350,5 (К)	160,3 (К)
середня ціна	грн.	$C_{\text{ср}}$	$(C_{\text{ср}} + \sum C_{\text{кі}}) / 4$?	?
обсяг послуг:		Q			
підприємство	тис. од.	$Q_{\text{підпр}}$		8280	11040
конкурент 1	тис. од.	$Q_{\text{к1}}$		8000	11000
конкурент 2	тис. од.	$Q_{\text{к2}}$		8500	11200
конкурент 3	тис. од.	$Q_{\text{к3}}$		8100	11150
портфель замовлень:		D			
підприємство	%	$D_{\text{підпр}}$		26,4	27
конкурент 1	%	$D_{\text{к1}}$		22,3	18,3
конкурент 2	%	$D_{\text{к2}}$		17,7	37,4
конкурент 3	%	$D_{\text{к3}}$		34,6	20,3
підприємство	тис. грн.	$D_{\text{д підпр}}$	$D_{\text{підпр}} \cdot D_{\text{д підпр}} / 100$?	?
конкурент 1	тис. грн.	$D_{\text{д к1}}$	$D_{\text{к1}} \cdot D_{\text{д к1}} / 100$?	?
конкурент 2	тис. грн.	$D_{\text{д к2}}$	$D_{\text{к2}} \cdot D_{\text{д к2}} / 100$?	?
конкурент 3	тис. грн.	$D_{\text{д к3}}$	$D_{\text{к3}} \cdot D_{\text{д к3}} / 100$?	?

Ситуаційний аналіз зовнішньої діяльності включає напрямки:

- оцінка місткості ринку, перспективи розширення чи звуження ринку;

- оцінка кон'юнктури ринку: співвідношення попиту та пропозиції (пропозиція визначається як сукупність планових доходів підприємства і конкурентів, визначити обсяг незадовільного попиту); рівень цін (розрахувати середню ціну); портфель замовлень (визначити рівень доходів по договорах у співвідношенні з загальним рівнем доходів);

- конкурентність (кількість конкурентів, їх частки ринку, частка ринку підприємства, ранг серед конкурентів);

- потенціал клієнтури (у курсовій роботі визначити по наявності чи відсутності нерозподіленої частки ринку).

Незадоволений попит – це попит, що потенційно існує, але за якимись причинами не задовольняється (якість товару, ціна і т.д.).

Портфель замовлень – це обсяг замовлень по договорах.

Для проведення ситуаційного аналізу внутрішньої діяльності необхідно визначити поняття мікросередовища підприємства та його фактори, розглянути фактори зведені у таблицю 2.2, заповнити її згідно з власним варіантом. За допомогою таблиці 2.3 накреслити профіль підприємства і його конкурентів, спираючись на їх місце за показниками у таблиці 2.2. зробити висновки.

Таблиця 2.2 – Дані для аналізу ситуації на підприємстві і у конкурентів

Показники	Підприємство	Конкуренти (К)		
		1	2	3
валовий дохід, тис. грн.	?	4300	2500	3200
фонд оплати праці, тис. грн.	?	1500	1600	1300
собівартість, тис. грн.	?	3000	1700	2300
витрати на збут, тис. грн.	?	190	200	120
чистий прибуток, тис. грн.	?	80	99	70
рентабельність продаж, %	?	?	?	?
рентабельність активів, %	?	4	2	3
імідж, балів	4,5	5	4	4,5
місце розташування, балів	3	4	5	4
рівень якості продукції, балів	5	5	3	4

Таблиця 2.3 – Профіль для аналізу ситуації на підприємстві і у конкурентів

Показники	Місце підприємств за показниками			
	1	2	3	4
валовий дохід, тис. грн.				
фонд оплати праці, тис. грн.				
собівартість, тис. грн.				
витрати на збут, тис. грн.				
чистий прибуток, тис. грн.				
рентабельність продаж, %				
рентабельність активів, %				
імідж, балів				
місце розташування, балів				
рівень якості продукції, балів				

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Форма № 2

Код за

1801003

ДКУД

1. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт,	010		
Податок на додану вартість	015		
Акцизний збір	020		
	025		
Інші вирахування з доходу	030		
Чистий доход (виручка) від реалізації продукції (товарів,	035		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	040		
Валовий:			
прибуток	050		
збиток	055		
Інші операційні доходи	060		
Адміністративні витрати	070		
Витрати на збут	080		
Інші операційні витрати	090		
Фінансові результати від операційної діяльності:			
прибуток	100		
збиток	105		
Доход від участі в капіталі	110		
Інші фінансові доходи	120		
Інші доходи	130		
Фінансові витрати	140		
Втрати від участі в капіталі	150		
Інші витрати	160		
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:			
прибуток	170		
збиток	175		
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180		
Фінансові результати від звичайної діяльності:			
прибуток	190		
збиток	195		
Надзвичайні:			
доходи	200		
витрати	205		
Податки з надзвичайного прибутку	210		
Чистий:			
прибуток	220		
збиток	225		

II. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Матеріальні затрати	230		
Витрати на оплату праці	240		
Відрахування на соціальні заходи	250		
Амортизація	260		
Інші операційні витрати	270		
Разом	280		

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Астахова І. Е. Маркетинг. Навчальний посібник. / І. Е. Астахова. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2006. – 208 с.
2. Бойчик І. М. Економіка підприємства: Навчальний посібник. – Видавництво 2-ге, доповнене і перероблене. / І. М. Бойчик. – Київ: Атака, 2006. – 414 с.
3. Васильков В. Г. Організація виробництва: Навч. посібник. / В. Г. Васильков – К.: КНЕУ, 2003. – 524 с.
4. Гаркавенко С. С. Маркетинг: Підручник для вузів. / С. С. Гаркавенко. – К.: Лібра, 2007. - 384с
5. Господарський кодекс України [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, N 18, N 19-20, N 21-22, ст. 144. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
6. Дмитрієв І. А. Економіка підприємства і маркетинг: Навч.-метод. посібник. / І А. Дмитрієв, С. Ф. Большенко – Харків: Вид-во ХНАДУ, 2008. – 77 с.
7. Економіка та організація виробництва: Підручник / За ред. В. Г. Герасимчука, А. Е. Розенплентера. – К.: Знання, 2007. – 678 с.
8. Економіка підприємства: Навч. посіб. / За ред.. А. В. Шегди. – К.: Знання, 2005. – 431 с.
9. Економіка підприємства: Підручник / За заг. ред. С. Ф. Покропивного. – 2-ге вид., перероб. та доп. – К.: КНЕУ, 2000. – 528 с.
10. Котлер Ф. Основы маркетинга. / Ф. Котлер, Г. Армстронг, Д. Сондерс, В. Вонг – К.: Вільямс, 1999г. – 1152с.
11. Маркетинг в отраслях и сферах деятельности: Учеб. пособие / Под ред. д-ра экон. наук, проф. НА. Нагапетьянца. – М.: Вузовский учебник, 2007. – 272 с.
12. Організація виробництва: Навчальний посіб. / В. О. Оніщенко, О. В. Редкін, А. С. Старовірець, В. Я. Чевганова. – К.: Лібра, 2005. – 336 с.
13. Податковий кодекс України (Із змінами, внесеними згідно із Законом N 2856-VI (2856-17) від 23.12.2010) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada>.

Навчальне видання

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання курсової роботи
з дисципліни «Економіка та організація виробництва»
для студентів напряму підготовки
6.050201 “Системна інженерія”
професійне спрямування “Комп’ютерні системи управління
рухомими об’єктами (за видами транспорту)”
для денної та заочної форм навчання

Укладач: Лаврова Юлія Володимирівна

Відповідальний за випуск: д.е.н., проф. Дмитрієв І.А.

Підп. до друк.
Друк офсетний
Тираж екз.
Зак. №

Формат 60×80
Ум. др. л.

1/16 Бум. Тип №
Нав - вид. л.
Ціна договірна

ХНАДУ, ГСП, Харків, вул. Петровського, 25

Підготовлено у Харківському національному автомобільно-
дорожньому університеті

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНІЙ УНІВЕРСИТЕТ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання курсової роботи
з дисципліни «Економіка та організація виробництва»
для студентів напряму підготовки
6.050201 “Системна інженерія”
професійне спрямування “Комп’ютерні системи управління
рухомими об’єктами (за видами транспорту)”
для денної та заочної форм навчання

Всі цитати, цифровий, фактичний
матеріал і бібліографічні
відомості перевірені, написання
сторінок відповідає стандартам

Затверджено методичною
радою університету
протокол №____ від____

Укладач:

Лаврова Ю.В.

Відповідальний за випуск:

Дмитрієв І. А.

Харків, ХНАДУ 2013